# Finansutskottets betänkande

# 1981/82:16

## om anvisning av medel till riksgäldskontoret på tilläggsbudget för budgetåret 1981/82 (förs. 1981/82:7)

### Förslaget

I förslag 1981/82:7 har fullmäktige i riksgäldskontoret föreslagit riksdagen att på tilläggsbudget för budgetåret 1981/82 till Riksgäldskontoret: Förvaltningskostnader anvisa 2 000 000 kr.

Av beloppet avser 1 500 000 kr. ökade lönekostnader, 250 000 kr. ökade kostnader för ändringar i datasystem och 250 000 kr. minskade inkomster vid postförsäljning av premieobligationer.

### Utskottet

När utskottet behandlade fullmäktiges ordinarie anslagsframställning för innevarande budgetår uttryckte utskottet förståelse för att det omfattande arbetet med den stora statliga upplåningen här hemma och utomlands inneburit stora påfrestningar för riksgäldskontoret. För att klara dessa uppgifter har riksdagen under senare år också beviljat riksgäldskontoret kraftigt ökade personella resurser. Även i övrigt har riksgäldskontoret behandlats mycket generöst vid utskottets beredning och riksdagens prövning av fullmäktiges anslagsframställningar. Utskottet konstaterade vid ifrågavarande tillfälle emellertid också att riksgäldskontoret under senare år kraftigt överskridit de anslag som riksdagen beviljat. Till en del kunde dessa överskridanden förklaras av ökade kostnader för hyror och löner som följd av träffade uppgörelser. Även med hänsyn härtill hade dock betydande överskridanden skett som följd av åtgärder som vidtagits vid riksgäldskontoret utan riksdagens hörande.

Utskottet uttryckte redan då den förhoppningen att det förbättrade internbudgetsystem som införts skulle möjliggöra en bättre överblick av den faktiska utgiftsutvecklingen (FiU 1980/81:29). Med hjälp av en målmedveten budgetuppföljning borde det vara möjligt att snabbt sätta in korrigerande åtgärder när den faktiska medelsförbrukningen pekar mot att de anslagsramar som beviljats kan komma att överskridas. För innevarande budgetår tillstyrkte utskottet med tanke på det uppkomna läget medel för sex nya tjänster vid riksgäldskontoret. Innebörden av riksdagsbeslutet var att riksgäldskontoret därmed fick en medelsram som skulle vara styrande för dimensioneringen av kontoret under innevarande budgetår. Den utökning av personalramen som fullmäktige beslutat förutsattes kunna rymmas inom ramen för anvisade medel. Nu återkommer emellertid fullmäktige med en

begäran om medel för den verksamhetsperiod som riksdagen redan fastställt resurser för.

Det finns mot bakgrund av vad som förevarit anledning att beröra den principiella frågan om utnyttjandet av givna anslag till riksgäldskontoret. Riksdagen anvisar efter utskottets beredning medel till riksgäldskontoret. Fullmäktige har rätt att disponera medlen men inte att ändra de förutsättningar som legat till grund för medelsanvisningen. I den mån nya tjänster inrättas måste detta ske inom ramen för beviljade medel. Om nya omständigheter tillkommer som gör en omprövning nödvändig måste frågan på nytt underställas riksdagen. Överskridanden som beror på annat än träffade löneavtal och liknande omständigheter bör inte förekomma. Vad utskottet här anfört bör ges fullmäktige i riksgäldskontoret till känna.

Av fullmäktiges framställning framgår att de ökade lönekostnaderna till största delen beror på ökad dimensionering utöver angivna ramar samt på vikariekostnader. Vad gäller den ökade dimensioneringen har utskottet redovisat sin principiella inställning ovan. Kostnader för vikarier för tjänstemän med betald ledighet (i de flesta fall barnledighet) bör en myndighet av riksgäldskontorets storlek till sin huvuddel kunna klara genom omfördelning/omprioritering av arbetsuppgifterna. Med tanke på att de medel som nu begärs till en del torde gå tillbaka på brister i planeringen får man enligt utskottets uppfattning i viss utsträckning bifalla fullmäktiges framställning. Därvid förutsätter utskottet givetvis att riksgäldsfullmäktige vidtar sådana åtgärder att liknande situationer ej uppkommer i framtiden. Utskottet bedömer det som rimligt att ytterligare 900 000 kr. anvisas för lönekostnader.

Vad gäller kostnaderna för ändring i datasystem har utskottet inhämtat att de faktiska kostnaderna för omprogrammering av vinstdragningssystemet för premieobligationer uppgår till ca 115 000 kr.

Fullmäktige har vidare begärt 100 000 kr. för ändringar i vinstsparsystemet. Dessa medel avser enligt vad utskottet erfarit konsultarvoden, då samtidigt den ordinarie personalen för detta arbete uppges vara sysselsatt med systemarbete avseende statsskuldboken och utveckling av ett eget datasystem för riksgäldskontorets redovisning.

Vad gäller den sistnämnda punkten vill utskottet erinra om att riksdagen hösten 1981 uttalade att man borde pröva frågan om att ansluta riksdagen och dess verk till det statliga redovisningssystemet, system S (FiU 1981/82:10). Riksdagens revisorer har också nyligen i en skrivelse (1982-02-03) till riksdagens förvaltningskontor och till riksgäldskontoret pekat på det angelägna i att kontorets systemöversikt samordnas med det utredningsuppdrag som riksdagen gett förvaltningskontoret i detta ärende. Enligt revisorernas mening är det mest ändamålsenligt att riksgäldskontorets nu pågående systemöversikt tills vidare begränsas till att gälla den bankmässiga delen av kontorets verksamhet. Utskottet delar revisorernas bedömning.

Som följd härav bör utnyttjandet av medel för det begärda ändamålet kunna begränsas något. Utskottet tillstyrker ökade medel för ADB-ändamål med 175 000 kr.

Vad slutligen angår de minskade inkomsterna vid postförsäljning av premieobligationer har utskottet inhämtat att de faktiska intäkterna hittills under budgetåret uppgår till ca 25 000 kr. Utskottet tillstyrker därför ökade medel med 225 000 kr. för att täcka de minskade inkomsterna.

Utskottet tillstyrker med det anförda att fullmäktige beviljas medel på tilläggsbudget uppgående till 1 300 000 kr.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen som sin mening ger fullmäktige i riksgäldskontoret till känna vad utskottet anfört rörande anslagsutnyttjande,
2. att riksdagen med anledning av förslag 1981/82:7 till *Riksgäldskontoret: Förvaltningskostnader* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1981/82 under sextonde huvudtiteln anvisar ett förslagsanslag av 1 300 000 kr.

Stockholm den 11 februari 1982

På finansutskottets vägnar
ERIC ENLUND

*Närvarande:* Eric Enlund (fp), Lars Tobisson (m), Rolf Rämgård (c), Arne Gadd (s), Per-Axel Nilsson (s), Anita Gradin (s), Lennart Blom (m), Roland Sundgren (s), Rolf Andersson (c), Mona S:t Cyr (m), Torsten Karlsson (s), Karin Flodström (s), Daniel Tarschys (fp) och Paul Grabö (c).

GOTAB 70513 Stockholm 1982